

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ

شماره ثبت ۳۱۱

دوره یازدهم سال اول

تاریخ چاپ

عادی

طرح صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۵۱ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

مقدمه (دلایل توجیهی): علی‌رغم پیشرو بودن جامعه ایرانی در حفظ کرامت زن نسبت به جوامع دیگر و غنای آموزه‌های دینی در حفظ امنیت روانی، جسمی و جنسی زن و اصول مترقی قانون اساسی، برخی از اهداف مدنظر تاکنون محقق نشده است. هر چند در قوانین مختلف و به صورت پراکنده مقرراتی در این زمینه وجود دارد لکن تجمیع و انسجام آن‌ها در کنار جرم‌انگاری آشکال جدید مزاحمت و تعدی به حقوق بانوان، ایجاب می‌کند که تدابیر پیشگیرانه و حمایتی از یک سو و مقررات کیفری خاص از سوی دیگر تقویت و توسعه یابد. در این طرح حفظ کرامت و امنیت روح و جسم بانوان در گرو حفظ نظام خانواده مدنظر بوده و تلاش شده است که قوانین و مقررات به گونه‌ای باشد تا مداخلات پیشگیرانه و کیفری، ضمن صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت منجر به حفظ و ارتقاء نظام خانواده شود. لذا طرح ذیل تقدیم می‌گردد:

لذا طرح ذیل تقدیم می‌شود:

نصراله پژمان فر - محمدحسین فرهنگی - فرهاد بشیری - جلال محمودزاده - محمدمهدی زاهدی - حسین میرزائی - علیرضا ورناصری قندعلی - سیدجواد حسینی کیا - جعفر قادری - محمدصالح جوکار - احمد محرم زاده یخفروزان - بهروز محبی نجم آبادی - علی‌علی زاده - شیوا قاسمی پور - علی خضریان - پرویز اوسطی - مجید نصیرائی - جلیل مختار - منصور شکرالهی - علی آذری - احمدحسین فلاحی - روح‌اله متفکرآزاد - مالک شریعتی نیاسر - سیدمحمدرضا میرتاج الدینی - ذبیح‌الله اعظمی - ساردوئی - محمدرضا رضائی کوچی - علیرضا سلیمی - سیدعلی یزدی خواه - حسینعلی شهریاری - علی اکبر کریمی - سمیه محمودی - زهره سادات لاجوردی - علی جدی - سیدمصطفی آقامیرسلیم - بهزاد رحیمی - علی اصغر عنابستانی - سلمان اسحاقی - حسینعلی حاجی دلگانی - علی بابائی کارنامی - حسن نوروزی - غلامعلی کوهساری - قاسم ساعدی - حسین گودرزی - سیدکاظم دلخوش اباتری - فاطمه رحمانی - سیدجلیل میرمحمدی میدی - علیرضا نظری - کمال حسین پور - روح‌اله نجابت - موسی احمدی - محمدتقی نقدعلی

عنوان طرح:

طرح صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت

طرح صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت

فصل یکم: کلیات

مبنا:

بنا بر تفسیر آیات قرآن کریم خشونت، عبور از مرز عدالت به سمت ظلم است؛ و عبارت وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ نشان می دهد که: ملاک عدالت در تعامل با بانوان، تناسب تکالیف هر بانویی با برخورداریهایش است و نتیجه هر نوع انحراف از آن ملاک خشونت می باشد.

قرآن کریم در عبارت های وَلَا تُضَارُوهُنَّ و فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا به صورت مستقیم و آشکارا بر پرهیز از خشونت در مورد بانوان تأکید کرده است.

از سوی دیگر عبارت های وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ و وَأَتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ نشان می دهد که الگوی مورد تأیید قرآن کریم رعایت معیارهای معروف (نیکی) در تعامل با زنان است یعنی معروف (نیکی) هم صفت معاشرت و هم مبنای عدالت اجتماعی است.

علاوه بر این، تعبیر آن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ بر پیشگیری و کنترل خشونت علیه بانوان به کمک قواعد پوشش تأکید دارد.

ماده ۱- اهداف این طرح عبارت است از:

الف- تأمین امنیت و صیانت از کرامت بانوان

ب- تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از کیان آن

پ- افزایش سطح آگاهی عمومی و آموزش های اختصاصی در زمینه مقابله با بزه موضوع این قانون

ت- توسعه دانش و فناوری در زمینه عدالت اجتماعی و صیانت از کرامت بانوان و حفظ نظام خانواده

ث- ارتقاء شاخص های دادرسی اسلامی و عادلانه در خصوص بانوان موضوع این قانون

ج- پیشگیری از جرایم خشونت آمیز علیه بانوان.

چ- حمایت از بانوان بزه دیده یا در معرض بزه دیدگی.

ماده ۲- هر رفتار عمدی که به جهت جنسیت یا موقعیت آسیب پذیر یا نوع رابطه مرتکب، بر زن واقع شود و موجب ورود آسیب یا ضرر به جسم یا روان یا شخصیت، حیثیت و یا حقوق و آزادی های قانونی زن گردد در قالب یکی از عناوین جرایم علیه تمامیت جسمانی، جرایم علیه حیثیت معنوی و روانی، جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی، جرایم علیه حقوق و تکالیف خانواده و جرایم علیه آزادی های مشروع بانوان مطابق مقررات این قانون رسیدگی می شود.

ماده ۳- برای جرایم مندرج در این قانون، مطابق مجازات های مقرر در این قانون حکم صادر می شود مگر اینکه در قوانین دیگر، مجازات شدیدتری تعیین شده باشد.

فصل دوم: تشکیلات

ماده ۴- به منظور پیگیری تکالیف مندرج در این قانون و هماهنگی در اجرای آن، کمیته ملی صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان زیر مجموعه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم، موضوع قانون پیشگیری از وقوع جرم، مصوب ۱۳۹۴ با وظایف زیر تشکیل می شود:

الف- تهیه و تنظیم راهبردها، برنامه ها، خط مشی ها و تعیین اولویت ها در راستای موضوع قانون و ارائه به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم برای تصویب

ب- انجام مطالعات نظری و تحقیقات آماری و اطلاعاتی درباره عوامل، ماهیت، شدت، فراوانی و نتایج خشونت علیه بانوان و میزان تأثیر اقدامات پیشگیرانه و حمایتی مانند جبران خسارت با همکاری مراکز علمی و تحقیقاتی

پ- تحقیقات و پایش مستمر به منظور پیش بینی مصادیق جدید موضوع این قانون و ارائه به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم به صورت سالانه برای تصویب برای پیشگیری و عندالاقضاء جرم انگاری مطابق مقررات مربوط

ت- انسجام بخشی برنامه ها و اقدامات دستگاه ها و نهادهای مرتبط با اهداف و وظایف مندرج در این قانون

ث- ایجاد فضای گفتگویی در راستای حفظ کرامت زن در چارچوب های بومی ایرانی اسلامی و مقابله با گفتمان های معارض موضوع قانون

ج- تأیید محتوای آموزش های عمومی و تخصصی موضوع این قانون و نظارت بر اجرای آن

چ- ارائه پیشنهادهای اصلاحی و مشارکت در فرآیند تدوین پیش نویس قوانین و مقررات مربوط به اهداف این قانون

ح- ایجاد نظام جامع اطلاعات در خصوص وضعیت خشونت علیه بانوان

خ- ایجاد زمینه های همکاری با نهادهای دولتی و غیر دولتی و مردم نهاد و سازمانهای بین المللی.

د- پایش، نظارت و ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی ذیربط در سطوح ملی و استانی در راستای تحقق اهداف و وظایف مندرج در این قانون

ذ- تهیه گزارش های جامع، ادواری، موردی و ارائه آن به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم

تبصره ۱- چگونگی ایجاد نظام جامع اطلاعاتی، ورود اطلاعات و سطح دسترسی اشخاص با رویکرد حفظ حریم خصوصی، محرمانه بودن اطلاعات و حق دسترسی زن بزه دیده به اطلاعات مربوط به خود بر اساس آییننامه ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط دبیرخانه کمیته ملی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می شود و پس از تأیید کمیته ملی به تصویب رئیس قوه قضائیه میرسد.

تبصره ۲- دستگاه های ذیربط این قانون مکلفند گزارش ادواری و سالانه از روند اجرای این قانون را در نظام جامع اطلاعات ثبت نمایند.

ماده ۵- اعضای کمیته ملی صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان عبارتند از:

۱. معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه به عنوان رئیس کمیته؛
۲. معاون دادستان کل کشور؛
۳. معاون رئیس جمهور در امور بانوان و خانواده؛
۴. رئیس شورای فرهنگی- اجتماعی زنان و خانواده؛
۵. معاون وزیر دادگستری؛
۶. معاون وزیر کشور؛
۷. معاون وزیر آموزش و پرورش؛
۸. معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری؛
۹. معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
۱۰. معاون سازمان صدا و سیما؛
۱۱. معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
۱۲. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا رئیس سازمان بهزیستی کشور؛

۱۳. معاون وزیر راه و شهرسازی؛
۱۴. رئیس پلیس پیشگیری نیروی انتظامی؛
۱۵. رئیس سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی؛
۱۶. رئیس سازمان پزشکی قانونی؛
۱۷. رئیس کانون وکلای دادگستری و رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه؛
۱۸. سه نفر نماینده از تشکل های مردمنهاد فعال در حوزه بانوان برای مدت دو سال با ابلاغ رئیس کمیته ملی؛
۱۹. دو نفر از اساتید برجسته حوزه علمیه قم با معرفی مدیر حوزه های علمیه در زمینه های حقوق، مطالعات بانوان و جامعه شناسی یا روانشناسی برای مدت دو سال با ابلاغ رئیس کمیته ملی؛

تبصره ۱- یک نماینده از کمیسیون اجتماعی و یک نماینده از کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در جلسه شرکت می کنند.

تبصره ۲- رئیس کمیته ملی در صورت لزوم با توجه به دستور جلسه می تواند از اشخاص حقیقی یا حقوقی برای شرکت در کمیته، بدون رأی دعوت کند.

ماده ۶- کلیه دستگاه های مذکور در این قانون موظفند گزارش عملکرد سالانه خود را تا اردیبهشت ماه سال بعد به کمیته ملی ارائه نمایند، در صورت عدم ارائه گزارش یا گزارش خلاف واقع و غیر مستند به تشخیص کمیته ملی، به عنوان تخلف اداری محسوب شده و مشمول مقررات مندرج در قانون رسیدگی به تخلفات اداری خواهد شد.

ماده ۷- برای انجام وظایف زیر، دبیرخانه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم موضوع قانون پیشگیری از وقوع جرم مصوب ۱۳۹۴- متولی دبیرخانه کمیته ملی خواهد بود:

۱. دریافت آمار، اطلاعات و گزارش های عملکرد از دستگاه های موضوع قانون؛
۲. تهیه آئین نامه نحوه اداره، برگزاری جلسات، رأی گیری کمیته ملی، کمیته های استانی و کارگروه های تخصصی ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و ارائه به کمیته ملی برای تصویب؛
۳. تهیه آیین نامه نظام جامع اطلاعاتی و نظارت بر ثبت گزارش های ادواری و سالانه در نظام جامع اطلاعاتی؛
۴. تشکیل کارگروه های تخصصی؛

۵. انجام تحقیقات و پژوهش های مورد نیاز؛
۶. تهیه گزارش های نظارتی و عملکردی و تهیه فهرست رده بندی عملکرد دستگاه ها،
۷. انجام امور دبیرخانه ای و سایر امور محوله کمیته ملی؛

ماده ۸- کمیته های استانی به ریاست رئیس کل دادگستری استان، زیر نظر کمیته ملی، حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تشکیل می شوند.

ماده ۹- منابع مالی لازم برای انجام وظایفی که به موجب این قانون بر عهده نهادها و دستگاه ها گذاشته شده است، در ردیف بودجه سنواتی اختصاصی این نهادها و دستگاه ها منظور خواهد شد.

فصل سوم: وظایف دستگاه های اجرایی و نهادها

مبحث اول: معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ماده ۱۰- معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. ایجاد دفاتر حمایت از بانوان؛
  ۲. برگزاری دوره های آموزشی ویژه قضات، ضابطان و کارکنان مراجع قضایی؛
  ۳. اتخاذ تدابیر لازم برای کرامت بانوان در مراجعه به مراجع قضایی؛
- ۴- تحقیقات و پایش مستمر به منظور پیشبینی مصادیق جدید موضوع این قانون برای پیشگیری و عندالاجتضا
- برای جرم انگاری مطابق مقررات مربوطه؛
- ۵- تدوین و پیادهسازی الگوی فعالسازی و نقش آفرینی تشکلهای مردم نهاد مرتبط با موضوع این قانون با استفاده از ظرفیت ماده ۶۶ آیین دادرسی کیفری
- تبصره - نحوه تشکیل و شرح وظایف دفاتر حمایت از بانوان طبق دستورالعملی است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون با همکاری معاونت راهبردی قوه قضائیه تهیه میشود و به تصویب رئیس قوه قضائیه میرسد.
- ماده ۱۱- قوه قضائیه مکلف است شعب تخصصی بازپرسی و دادگاه برای رسیدگی به پروندههای موضوع این قانون را ایجاد نماید.

تبصره - قضات دادسرا و دادگاههای موضوع این قانون از قضاتی که دوره آموزشی لازم را گذرانده‌اند، انتخاب میشوند. نوع و مدت دوره آموزشی به موجب آییننامه‌های خواهد بود که ظرف سه ماه پس از لازمالاجرا شدن این قانون با همکاری معاونت منابع انسانی قوه قضائیه تهیه میشود و به تصویب رئیس قوه قضائیه میرسد.

مبحث دوم: دادستانی کل

ماده ۱۲ - دادستانی کل کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی و پیاده‌سازی راهکارهای تسهیل و تسریع فرآیندهای مرتبط با رسیدگی به پرونده‌های موضوع این قانون؛

۲- نظارت و پیگیری نسبت به پرونده‌های موضوع این قانون که انجام تحقیقات مقدماتی آنها در حوزه‌های قضایی که بانوان دارای پایه قضایی وجود دارد توسط آنان صورت پذیرد.

مبحث سوم: وزارت دادگستری

ماده ۱۳ - وزارت دادگستری در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- ارتقای سطح دانش عمومی حقوقی در راستای پیشگیری از خشونت نسبت به بانوان؛

۲- راهاندازی صندوق حمایت از بانوان با هدف حمایت از بانوان بزه‌دیده و جبران خسارت آنان.

- در مواردی که زن به قتل رسیده و قاتل مرد است و اولیای دم زن مقتول برای انجام قصاص به تشخیص قاضی اجرای احکام، توانایی پرداخت تفاضل دیه را ندارند و پرونده دارای ابعاد و آثار اجتماعی و امنیتی خاص باشد، بنا به تشخیص قاضی اجرای احکام و تأیید رئیس قوه قضائیه، تفاضل دیه پرداخت خواهد شد.

- تأمین هزینه‌های آموزش مهارتهای زندگی و مهارتهای شغلی در طول مدت حبس برای مجرمین زن زندانی

تبصره - صد در صد درآمدهای حاصل از وجوه دریافتی و جزای نقدی موضوع این قانون پس از واریز به خزانه، در اختیار صندوق حمایت از بانوان قرار خواهد گرفت. اساسنامه این صندوق ظرف ششماه پس از لازمالاجرا شدن این قانون مشترکاً توسط وزارت دادگستری و معاونت حقوقی قوه قضائیه تهیه میشود و به تصویب هیئت وزیران میرسد.

ماده ۱۴- مابه التفاوت دیه بانوان سرپرست خانواری که به قتل میرسند یا آسیب جسمی به آنها وارد میشود برابر با دیه مردان از بیتالمال پرداخت خواهد شد. آییننامه نحوه پرداخت این مبلغ ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مبحث چهارم: وزارت کشور

ماده ۱۵- وزارت کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد؛

۱- شناسایی اشکال مختلف قاچاق، مهاجرت، پناهندگی و آوارگی بانوان و ارائه گزارش در این خصوص به کمیته ملی؛

۲- ارائه گزارشهای ادواری و موردی از وضعیت آسیبهای اجتماعی به تفکیک استان و مناطق شهری و روستایی؛

۳- تسهیل صدور مجوز تأسیس تشکلهای مردم نهاد با موضوع از بانوان موضوع این قانون و توانمندسازی آنها؛

۴- کمک به تهیه و تجهیز اماکن و فضای مناسب برای اسکان و تغذیه بانوان موضوع این قانون با همکاری دیگر نهادهای مرتبط با این قانون؛

۵- تهیه طرح جامع امنیت اخلاقی - اجتماعی بانوان همراه شاخصهای مربوط به فضای مجازی و فضای حقیقی با همکاری وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و نیروی انتظامی ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و ارائه به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم برای تصویب پس از تأیید کمیته ملی؛

۶- شناسایی افراد و گروههایی فعال در تخریب نقش زن در خانواده و جامعه و حیا و عفت زن مسلمان ایرانی و مقابله با نقشآفرینیهای آنها با همکاری وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی؛

۷- بررسی و رفع موانع اجرای این قانون توسط استانداران و فرمانداران در چارچوب اختیارات آنها.

مبحث پنجم: وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱۶- وزارت آموزش و پرورش در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- تدوین و اجرای برنامه‌های درسی مناسب در دوره‌های مختلف تحصیلی در دو حوزه شناختی و رفتاری دانش‌آموزان نسبت به چگونگی تأمین کرامت و امنیت بانوان در محیط خانواده و جامعه؛
- ۲- تهیه متون آموزشی مناسب و برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای والدین و سرپرستان قانونی با هدف گسترش صلاحیتها و مهارت‌های اجتماعی مانند مهارت گفتگو و ایجاد مهارت‌های مؤثر کاهش خشونت مانند قابلیت حل مسأله و کنترل خشم با استفاده از ظرفیت انجمن اولیاء و مربیان؛
- ۳- رصد و پایش مستمر وضعیت آسیب‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان برای شناسایی دانش‌آموزان در معرض خشونت و هدایت آنان به مراکز ارائه دهنده خدمات حمایتی و مشاوره‌ای؛
- ۴- توسعه مراکز خدمات مشاوره‌ای برای شناسایی و اصلاح به موقع اختلالات روانی دانش‌آموزان و ارائه خدمات مشاوره‌ای - تربیتی به آنان در کلیه سطوح تحصیلی؛
- ۵- ارائه خدمات مشاوره‌ای مستمر به خانواده‌های آسیب‌پذیر و آسیب‌زا به ویژه در مناطق حاشیه شهرها؛
- ۶- مکانیابی و ایمنسازی فضاهای آموزشی با استفاده از اصول معماری عقیفانه؛
- ۷- طراحی و اجرای برنامه‌های عملیاتی برای شناسایی دختران بزه‌دیده یا در معرض خطر و اقدامات حمایتی و پیشگیرانه؛
- ۸- توسعه تعاملات بین بخشی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشاوره‌ای و درمانی موجود در سایر دستگاهها برای مداخله مؤثر و پیشگیری از رفتارهای پر خطر و پرخطرگرایانه دانش‌آموزان؛
- ۹- پذیرش دختران دانش‌آموز بیسرپرست یا بد سرپرست موضوع این قانون در مراکز شبانه‌روزی تحصیلی پس از تأیید مددکار اجتماعی و با معرفی سازمان بهزیستی؛
- ۱۰- اتخاذ تدابیر و تهیه دستورالعمل‌های لازم برای پیشگیری از وقوع جرم علیه دختران در مراکز آموزشی؛
- ۱۱- توجه ویژه به تربیت دینی و اخلاقی نوجوانان و جوانان و شکلدهی مناسب به هویت جنسی آنان با هدف نگرش صحیح به جنسیت خود و کسب مهارت رفتار متناسب با هویت زنانه و مردانه.
تبصره - الزامات این قانون شامل کلیه مراکز و مدارس دولتی و غیردولتی میشود.

مبحث ششم: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ماده ۱۷- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- طراحی و اجرای برنامه‌های تحقیقاتی کلان و چند رشته‌ای برای ارتقای دانش و خدمات اجتماعی برای کاهش خشونت علیه بانوان؛
- ۲- تدوین برنامه‌ها و سرفصل‌های آموزشی در مقاطع مختلف آموزش عالی؛
- ۳- رعایت ملاحظات جنسیتی بانوان در طراحی رشته‌ها و گرایش‌های تحصیلی؛
- ۴- رعایت ملاحظات جنسیتی بانوان در برنامه‌ریزی آموزشی و تقویم دانشگاهی؛
- ۵- اتخاذ تدابیر و تهیه دستورالعمل‌ها و ایجاد ساختارهای لازم برای صیانت از کرامت و امنیت بانوان در مراکز آموزش عالی و محیط‌های خوابگاهی؛
- ۶- توانمندسازی دختران و پسران دانشجو برای مواجهه با مسائل و مشکلات پس از ازدواج و افزایش آستانه تحمل آنها از طریق متون و کارگاه‌های آموزشی و برنامه‌های مشاوره؛
- ۷- توسعه مراکز خدمات مشاوره‌ای برای شناسایی و اصلاح به موقع اختلالات روانی دانشجویان و ارائه خدمات مشاوره‌ای - تربیتی به آنان؛
- ۸- برگزاری دوره‌های آموزشی و فعالیتهای ترویجی در راستای معرفی نحوه صحیح نقش‌آفرینی زن در خانواده و جامعه و مقابله با عقاید و تفکرات انحرافی مخرب نقش زن در خانواده و جامعه در محیط‌های ذیل وزارت.

مبحث هفتم: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- ماده ۱۸- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:
- ۱- حمایت از تهیه، چاپ، نشر و توزیع آثار و محصولات فرهنگی و هنری اعم از مکتوب، دیداری، شنیداری و ... با رویکرد دینی و با هدف ارتقای سطح فرهنگ عمومی نسبت به چگونگی تأمین کرامت و امنیت بانوان و نقش‌آفرینی صحیح آنان در خانواده و جامعه و پیشگیری از آسیب‌های اخلاقی و اجتماعی و استفاده ابزاری بانوان؛
- ۲- تسهیل در صدور مجوز برای تمامی آثار و محصولات ترویج کننده اهداف این قانون و جلوگیری از ساخت یا انتشار آثار و محصولات که در تعارض با اهداف این قانون قرار دارند؛
- ۳- طراحی نشان خاص با موضوع نشان «صیانت، کرامت و امنیت بانوان» برای بهره‌برداری در آیین‌های ویژه با بهره‌گیری از مضامین و آموزه‌های دینی و اخلاقی؛

۴- سالمسازی و متناسبسازی فضاهای فرهنگی کشور متناسب با حفظ امنیت و صیانت از کرامت بانوان در چارچوب ارزشهای اسلامی - ایرانی؛

۵- توسعه فضاهای فرهنگی و هنری ویژه بانوان در چارچوب ارزشهای اسلامی - ایرانی؛

۶- طراحی و اجرای برنامههای آموزشی و فرهنگی لازم به منظور ارتقای سطح فرهنگ عمومی در خصوص پرهیز از خشونت و صیانت از کرامت و امنیت بانوان.

مبحث هشتم: سازمان صدا و سیما

ماده ۱۹- سازمان صدا و سیما در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد؛

۱- تهیه و پخش برنامههای رسانهای در زمینه افزایش امنیت و کرامت بانوان و ترویج الگوهای شایسته رفتار با بانوان در خانواده و جامعه؛

۲- فراهم نمودن زمینه برای دیگر دستگاههای اجرایی و نهادهای غیردولتی فعال در امور بانوان برای تهیه و انتشار برنامهها و مطالب مربوط به اهداف این قانون و انتشار و پخش رایگان آن پس از تصویب کمیته ملی؛

۳- استانداردسازی تولید و پخش برنامهها و جلوگیری از انتشار و پخش برنامهها و مطالب ترویج کننده خشونت و تهیه دستورالعمل لازم در این خصوص.

مبحث نهم: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۲۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تقویت و گسترش واحدها و مراکز تخصصی بهداشتی، درمانی، مشاوره و روانپزشکی برای بانوان

۲- تربیت و تأمین نیروهای متخصص و تهیه برنامهها و متون آموزشی برای تقویت دانش و مهارت ارائهدهندگان خدمات بهداشتی، درمانی، مشاوره و روانپزشکی در مواجهه با بانوان موضوع این قانون

۳- تهیه دستورالعملهای رفتاری برای پزشکان، کارکنان مراکز درمانی و ارائهدهندگان خدمات بهداشتی و درمانی به بانوان موضوع این قانون

۴- مکلف نمودن مراکز درمانی دولتی به پذیرش و درمان فوری بانوان موضوع این قانون و مستندسازی آسیبهای وارد شده و معاف نمودن آنها از پرداخت هزینههای درمانی

۵- مکلف نمودن مراکز درمانی به انجام اقدامات حمایتی اولیه و معرفی زن بزه‌دیده به مراکز اورژانس اجتماعی و دیگر مراکز حمایتی با رضایت وی

۶- مکلف نمودن مراکز درمانی و پزشکی به ارائه رونوشت مدارک و مستندات به بزه‌دیده در صورت تقاضای وی

۷- ایجاد سامانه ثبت کلیه آثار جسمی و روانی ناشی از خشونت برای ارائه به مراکز قضایی در موارد لزوم و با رعایت اصل محرمانگی

تبصره- ارائه خدمات به بانوان موضوع این قانون در مناطقی که بانوان متخصص و آموزش‌دیده حضور دارند، توسط ایشان انجام شود.

مبحث دهم: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ماده ۲۱- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تهیه شاخصها و دستورالعملهای حفاظتی و بهداشتی کار بانوان بهممنظور افزایش ایمنی بانوان در محیط کار با همکاری دیگر نهادهای مرتبط

۲- حمایت از ایجاد و گسترش تشکلهای کارگری با رویکرد بازدارندگی از خشونت‌های موضوع این قانون

۳- آموزش مهارت‌های اجتماعی و رفتاری بانوان شاغل برای افزایش ایمنی محیط کار

۴- ارائه آموزشهای فنی و حرفهای برای بانوان بزه‌دیده نیازمند با معرفی سازمان بهزیستی

۵- گسترش نظام تأمین و رفاه اجتماعی و تحت پوشش قرار دادن همه بانوان نیازمند

۶- تأمین پوشش فراگیر بیمه درمانی زنان خانهدار

۷- کاهش ساعت کاری یا شناور شدن ساعت کاری بانوان شاغل برای رسیدگی به خانواده

۸- ایجاد اشتغال برای بانوان نیازمند زندانی، پس از آزادی، در راستای باز اجتماعی کردن و پیشگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی از آنان

تبصره- ایجاد اشتغال با اولویت بانوانی است که مدت حبس آنها به پایان رسیده و شوهر نداشته یا شوهر آنها امکان تأمین نفقه آنها را ندارد خواهد بود. آییننامه اجرایی این بند توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت دادگستری و سازمان بهزیستی ظرف سه ماه از تاریخ لازمالاجرا شدن این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران میرسد.

مبحث یازدهم: سازمان بهزیستی کشور

ماده ۲۲- سازمان بهزیستی کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی، پذیرش، نگهداری، ارائه خدمات تخصصی، توانمندسازی بانوان موضوع این قانون و در صورت لزوم فرزندان ایشان

۲- مداخله و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و حمایتی و ارتقای سطح آن نسبت به بانوان بزهدیده یا در معرض بزهدیدگی

۳- طرح هرگونه شکایت یا دعوا، دفاع و پیگیری دعاوی اعم از حقوقی و کیفری با استفاده از ظرفیت ماده ۳۲ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی درخصوص بانوان بزهدیده فاقد تمکن مالی و تربیت نیروی متخصص برای این موضوع

۴- تهیه دستورالعملهای رفتاری برای ارائهکنندگان خدمات حمایتی

۵- فراهم آوردن و تقویت سامانههای مخابراتی و رایانههای بهمنظور دریافت فوری گزارشها و اطلاع‌رسانی مناسب درخصوص این سامانهها

۶- همکاری با تشکلهای مردمنهاد فعال در امور بانوان و آموزش آنها

۷- توسعه و تقویت مراکز مشاوره و روانشناسی و مراکز اورژانس اجتماعی و صدور مجوز تأسیس و فعالیت مراکز اسکان موقت و کلینیکهای مددکاری اجتماعی به نهادهای غیر دولتی و نظارت و بازرسی بر آنها با اولویت بانوان موضوع این قانون

تبصره ۱- چگونگی تأسیس، پذیرش، ترخیص، تعیین شرایط و نحوه برخورداری از خدمات حمایتی و توانمندسازی، نحوه مدیریت و شرایط خدمت نیروی انسانی و دستورالعمل رفتاری و نحوه نظارت بر عملکرد این کلینیکها و مراکز بهموجب آییننامههای خواهد بود که ظرف شش ماه از تاریخ لازمالاجرا شدن این قانون توسط سازمان بهزیستی کشور تهیه و پس از تأیید کمیته ملی به تصویب هیئت وزیران میرسد.

تبصره ۲- گزارش مأموران و کارکنان سازمان بهزیستی که به موجب حکم رئیس سازمان یا مقام ماذون برای اجرای وظایف مندرج در قانون انتخاب میشوند درخصوص موارد وقوع خشونت، در حکم گزارش ضابطان دادگستری است. مراجع قضایی و انتظامی مکلف هستند با توجه به فوریت موضوع، در چارچوب قانون اقدامات لازم را انجام دهند.

تبصره ۳- ارائه خدمات به بانوان موضوع این قانون توسط مراکز مشاوره و روانشناسی و مراکز اورژانس اجتماعی و کلینیکهای مددکار در مناطقی که بانوان متخصص و آموزش‌دیده حضور دارند، توسط ایشان انجام شود.

مبحث دوازدهم: وزارت راه و شهرسازی

ماده ۲۳- وزارت راه و شهرسازی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- اولویتبخشی به تأمین امنیت اجتماعی بانوان در هرگونه سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی برای عرصه‌های عمومی؛ از طریق تهیه طرح‌های توسعه شهری از مقیاس شهر تا محله، ارتقای کیفیت فضاهای عمومی و دسترسی‌های شهری، احیا، بهسازی و نوسازی محله‌ها به‌ویژه در محدوده‌های ناکارآمد و آسیب‌پذیر شهری، کلیه شبکه‌های حمل‌ونقل و پایانه‌های مسافری ریلی، هوایی، دریایی، ایستگاه‌ها و استراحتگاه‌های بین راهی

۲- اتخاذ تدابیر لازم برای رعایت اصول پیشگیری وضعی در طراحی محیطی و تدوین ضوابط و دستورالعمل‌های لازم برای جلوگیری از طراحی و ایجاد فضاهای عمومی جرم‌خیز در شهر مانند مراکز خرید و مجموعه‌های چند عملکردی، در چارچوب وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی

۳- توجه به آسیب‌پذیری و مشکلات بانوان در برنامه‌ها، تصمیمات و مصوبات ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار و ستادهای استان و شهرستان در رابطه با بافتهای ناکارآمد شهری در قالب رویکردهای پیشگیرانه شامل:

الف- تأکید بر توانمندسازی بانوان در برنامه‌های توسعه محلات و محدوده‌های ناکارآمد شهری

ب- تأکید و توجه به مشکلات و آسیب‌های اجتماعی بانوان در تدوین و تهیه اسناد بازآفرینی شهر و محله

۴- برنامه‌ریزی، تدوین و تصویب ضوابط مناسب برای ایجاد یا بهبود کیفیت قلمروهای عمومی در محلات یا مجتمع‌های مسکونی به سبب برخورداری از نظارت عمومی، سلسله مراتب قلمروهای فضایی و جلوگیری از ایجاد فضاهای بدون دفاع شهری

مبحث سیزدهم: شهر دارها

ماده ۲۴- شهرداریها در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف هستند اقدامات زیر را انجام دهند:

- ۱- تخصیص زمین و کمک به تجهیز فضای فیزیکی و امکانات مناسب برای ایجاد و گسترش مراکز اورژانس اجتماعی، مراکز اسکان موقت و کلینیکها و مؤسسات مددکاری اجتماعی
- ۲- ارتقای آگاهی شهروندان و آموزش مهارتهای زندگی و اطلاع‌رسانی از مراکز حمایتی به‌منظور افزایش امنیت بانوان
- ۳- مناسبسازی و اتخاذ تدابیر لازم برای رعایت اصول پیشگیری وضعی در طراحی محیطی و مدیریت منابع شهری با استفاده از متخصصان جرم‌شناسی و مطالعات شهری به‌منظور کاهش جرایم علیه بانوان
- ۴- ایجاد و توسعه پارکها، مراکز تفریحی و ورزشی مخصوص بانوان در محیطهای شهری

مبحث چهاردهم: نیروی انتظامی

ماده ۲۵- نیروی انتظامی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- ایجاد واحد ویژه تأمین امنیت بانوان در کلانتریها
- ۲- در صورت ضرورت، اختصاص کلانتریهای ویژه به تعداد لازم در مراکز استانها و یا شهرستانها با بهکارگیری پلیس زن و دیگر نیروهای آموزش‌دیده به‌منظور حسن انجام وظایف ضابطان در فرآیند پذیرش و رسیدگی به موارد موضوع این قانون
- ۳- تأمین و تربیت نیروهای متخصص و تهیه دستورالعملهای رفتاری و متون آموزشی و تقویت دانش و مهارت
- ۴- مراقبت و انجام اقدامات حمایتی اولیه و معرفی بزهدیده به مراکز حقوقی، حمایتی، بهداشتی و درمانی و اعزام آنها در صورت ضرورت به مراکز نگهداری با رعایت ضوابط شرعی و قانونی
- ۵- شناسایی کانونهای عمومی آسیبزا و پرخطر در حوزه خشونت علیه بانوان و اتخاذ تدابیر لازم برای مداخله فوری در موارد مواجهه با نقض این قانون
- ۶- همکاری با مراکز حمایتی به ویژه اورژانس اجتماعی و مراکز اسکان موقت

تبصره ۱- اختصاص کلانتریهای ویژه مانع انجام وظیفه واحدهای ویژه موضوع بند (۱) نخواهد بود

تبصره ۲- نیروی انتظامی مکلف است حداکثر ظرف شش ماه پس از لازمالاجرا شدن این قانون نسبت به ایجاد واحد تأمین امنیت بانوان در کلانتریها اقدام نماید

تبصره ۳- ارائه خدمات به بانوان موضوع این قانون در مناطقی که پلیس زن حضور دارند، توسط ایشان انجام شود

مبحث پانزدهم: سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی

ماده ۲۶- سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- افزایش ایمنی بانوان در زندانها، مراکز حرفه آموزی و اشتغال و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۲- برگزاری دورههای آموزشی ویژه کارکنان زندانها و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۳- تقویت و گسترش خدمات مشاوره و مددکاری در ارتباط با بانوان زندانی
- ۴- آموزش مهارتهای زندگی و مهارتهای شغلی در طول مدت حبس برای مجرمان زن زندانی
- ۵- تقویت مراکز مراقبت پس از خروج، بهممنظور بهبود ارائه خدمات اجتماعی و روند بازپذیری بانوان مددجو

مبحث شانزدهم: سازمان پزشکی قانونی

ماده ۲۷- سازمان پزشکی قانونی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- برگزاری دوره‌های آموزشی برای تربیت نیروی متخصص و حساسسازی آنها نسبت به ابعاد عمومی و تخصصی پدیده خشونت علیه بانوان و نحوه مستندسازی و تأمین ادله اثباتی آن

۲- اتخاذ تدابیر لازم به‌منظور کاهش تشریفات اداری، تسریع در انجام معاینات و هر اقدام مناسب دیگر به‌منظور جلوگیری از محو آثار جرم

۳- تأمین فضای اختصاصی معاینات.

۴- تهیه دستورالعمل رفتاری کارکنان در مواجهه با موارد خشونت دیدگی بانوان.

۵- معرفی بزه دیده به مراکز مشاوره ای، حمایتی و درمانی

۶- ارائه خدمات رایگان به بانوان بزه دیده نیازمند موضوع این قانون.

۷- ایجاد واحد کشیک یا در نظر گرفتن تمهیداتی برای انجام خدمات در خصوص بانوان موضوع این قانون خارج از وقت اداری.

مبحث هفدهم: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

ماده ۲۸- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف به انجام اقدام زیر هستند:

- مشروط کردن ثبت ازدواج به گذراندن دوره های توانمندسازی جوانان در آستانه ازدواج با مشارکت وزارت بهداشت، وزارت ورزش و جوانان و دیگر نهادهای مسئول.

مبحث هجدهم: کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه

ماده ۲۹- کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف به انجام اقدامات زیر هستند:

۱. معرفی وکیل معاضدتی یا داوطلب در موارد اعلام نیاز از سوی مراجع قضایی در پرونده های موضوع این قانون تسهیل و تسریع در ارائه خدمات معاضدتی.
۲. معرفی مشاور خانواده در موارد اعلام نیاز از سوی مراجع قضایی در پرونده های موضوع این قانون و تسهیل و تسریع در ارائه خدمات.
۳. برگزاری دوره های آموزشی برای وکلا و کارآموزان وکالت و مشاوران خانواده در خصوص موضوع این قانون.
۴. ایجاد مراکز معاضدت حقوقی برای ارائه خدمات مشاوره ای به بانوان موضوع این قانون.

تبصره: ارائه خدمات به بانوان موضوع این قانون در مناطقی که وکیل و مشاور زن حضور دارند، توسط ایشان انجام شود.

فصل چهارم: جرایم، مجازات ها و آیین دادرسی

مبحث اول: جرایم علیه تمامیت جسمانی

ماده ۳۰- اعمال مجازات های مقرر در این قانون، در صورتی است که رفتار ارتكابی مشمول مقررات مربوط به حدود و قصاص یا مجازات شدیدتر در دیگر قوانین نباشد.

ماده ۳۱- هر کس مرتکب یکی از جرایم تمامیت جسمانی علیه زنی شود، به شرح زیر مجازات می گردد:

الف- در صورتی که مرتکب قتل عمد شود و به هر علت قصاص نشود یا اجرای آن منتفی گردد، به حبس درجه چهار.

ب- در صورتی که جنایت موجب فقدان یا نقصان دائمی یکی از حواس یا منافع، قطع یا ازکارافتادگی دائمی عضو، زوال عقل، سقط جنین، بروز بیماری جسمی یا روانی صعب العلاج یا دائمی، لطمه دائمی به زیبایی یا ایراد جراحی در حد جایفه یا بالاتر باشد، به حبس درجه پنج.

پ- در صورتی که جنایت فقدان یا نقصان غیر دائم یکی از حواس یا منافع، نقصان عقل یا حافظه یا اختلال روانی، نقص یا ازکارافتادگی غیر دائم عضو، بروز بیماری جسمی یا روانی غیر دائم، لطمه موقت به زیبایی یا ایراد جراحی از متلاحمه تا جایفه باشد، به حبس درجه شش.

ت- در سایر آسیب های جسمی به حبس یا جزای نقدی درجه شش.

ث- در مواردی که رفتار مرتکب نه موجب آسیب و عیبی در بدن گردد و نه اثری از خود در بدن بر جای گذارد، یکی از مجازات های درجه هفت.

ماده ۳۲- هر گاه زوج با علم به وجود بیماری خود و قابلیت سرایت آن، بدون رعایت موازین بهداشتی و بدون آگاهی و رضایت زن، اقدام به رابطه جنسی با همسر خود نماید در صورتی که مشمول تعریف جنایت عمدی گردد به قصاص و در غیر این صورت به شرح زیر مجازات می شود:

الف- چنانچه بیماری ناشی از رابطه جنسی منتهی به فوت زن شود، به حبس درجه پنج.

ب- چنانچه رابطه جنسی منجر به انتقال بیماری به زن و یا تشدید بیماری او گردد، به یکی از مجازات های درجه شش.

تبصره: در صورتی که هر یک از رفتارهای فوق از سوی فردی ارتکاب یابد که علقه زوجیت با بزه دیده نداشته باشد، مجازات مرتکب حسب مورد یک درجه تشدید می شود.

ماده ۳۳- هر گاه شخصی با تهدید، تحریک، تشویق، تسهیل یا آموزش یا با ایجاد موقعیت غیر قانونی موجب شود زنی به خود آسیب جسمی وارد کند، حسب مورد به مجازات های زیر محکوم می شود:

الف) چنانچه مرتکب با علم به موضوع و قصد رفتار و نتیجه یا علم به نتیجه و با سوءاستفاده از وضعیت آسیب پذیری زن مرتکب اقدامات مزبور شود، در صورتی که منجر به فوت وی شود به حبس درجه پنجم و در مورد دیگر آسیب ها به یکی از مجازات های درجه شش.

ب) چنانچه مرتکب با علم به موضوع و قصد رفتار را داشته، ولی قصد نتیجه یا علم به آن را نداشته باشد، در مورد فوت زن به حبس درجه شش و در مورد دیگر آسیب ها به یکی از مجازات های درجه هفت.

ماده ۳۴- اجتماع و تبانی دو یا چند نفر برای ارتکاب جرم قتل یا آدم ربایی یا تجاوز به عنف به یک زن، موجب تشدید مجازات از میانگین حداقل و حداکثر مجازات قانونی تا حداکثر آن خواهد بود.

مبحث دوم: جرایم علیه حیثیت معنوی و روانی

ماده ۳۵- در قذف زن علاوه بر حد قذف، مرتکب به محرومیت از حقوق اجتماعی درجه هفت متناسب محکوم می شود.

ماده ۳۶- توهین به بانوان از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنان چه موجب حد قذف نباشد، مستوجب مجازات تعزیری درجه شش است.

تبصره: هر کس خود را به طور مکرر تحقیر کند به یکی از مجازات های درجه هفت محکوم می گردد:

ماده ۳۷- هر کس به هر وسیله ای به زنی امری را صریحاً نسبت دهد یا آن را منتشر نماید که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می شود و نتواند به وسیله شاهد شرعی یا قراین و امارات موجب علم قاضی صحت آن را در دادگاه ثابت نماید جز در مواردی که موجب حد است، به یکی از مجازات های درجه شش محکوم خواهد شد.

تبصره- در مواردی که نشر آن عمل اشاعه فحشاء محسوب گردد، هر چند بتواند صحت اسناد آن را ثابت نماید، مرتکب به مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۳۸- هر کس به صورت کتبی، شفاهی یا هر طریق دیگری جنس زن یا جامعه بانوان یا مقام مادر یا شأن زن خانه دار را هجو کرده یا متن توهین آمیز یا هجویه را منتشر نماید، به یکی از مجازات های درجه هفت محکوم می شود.

ماده ۳۹- هر کس بدون رضایت زنی به وسیله سامانه های رایانه ای یا مخابراتی یا هر وسیله دیگری صوت یا تصویر یا فیلم خصوصی یا خانوادگی با اسرار وی را با تحریف یا بدون آن منتشر کند یا در دسترس دیگران قرار دهد، به نحوی که منجر به ضرر یا عرفاً موجب هتک حیثیت او شود، به یک یا دو مورد از مجازات های درجه شش محکوم می شود.

ماده ۴۰- هر کس در اماکن عمومی یا معابر معترض یا مزاحم بانوان بشود یا با الفاظ و حرکات مخالف شئون و حیثیت به آنان توهین نماید به حبس و شلاق درجه شش محکوم می شود.

ماده ۴۱- هر گاه مردی با ارسال پیام های نامتعارف به وسیله سامانه های مخابراتی، فضای مجازی یا هر وسیله دیگری موجب آزار روحی یا روانی زنی شود به جزای نقدی درجه هفت محکوم می شود و در صورتی که پیام های ارسالی مستهجن باشد یا بعد از درخواست زن به عدم ارسال پیام مجدداً پیام دهد، به جزای نقدی درجه شش و در صورت تکرار به شلاق درجه شش محکوم می شود.

ماده ۴۲- هر گاه کسی زنی را به قتل یا ضررهای جسمی، عرضی، مالی یا افشای سر تهدید نماید، در صورتی که در مقابل تهدید مالی درخواست کرده یا از وی درخواست رابطه نامشروع داشته باشد، به یکی از مجازات های درجه شش و در غیر این صورت به یکی از مجازات های درجه هفت محکوم می شود.

مبحث سوم: جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی

ماده ۴۳- هر گاه کسی زنی را به جرمی که مستوجب حد است، اکراه نماید یا دیگری را به ارتکاب جرم حدی علیه زنی اکراه کند، در صورتی که مجازات قانونی آن جرم سلب حیات باشد، اکراه کننده به حبس درجه سه و در غیر این صورت به حبس درجه شش محکوم می شود.

ماده ۴۴- هر گاه کسی به عنف یا اکراه با زنی رابطه نامشروع مادون زنا برقرار کند، به شلاق تعزیری تا ۹۹ ضربه و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش محکوم می شود.

ماده ۴۵- هر گونه درخواست یا پیشنهاد برقراری رابطه نامشروع با بانوان، جرم محسوب می شود و مرتکب به یکی از مجازات های تعزیری درجه شش محکوم می شود.

تبصره: چنانچه درخواست یا پیشنهاد مذکور در محیط کار (خواه در محیط های دولتی یا حاکمیتی و خواه در محیط های عمومی غیر دولتی یا خصوصی) انجام شود، مرتکب به حبس درجه شش یادشده محکوم می شود.

ماده ۴۶- هرگاه کسی زنی را به اعمال منافی عفت تشویق یا ترغیب کند، حسب مورد به یکی از مجازات های ماده ۱۲۷ قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲) محکوم می شود.

ماده ۴۷- عبور دادن (خارج یا وارد ساختن و یا ترانزیت، حمل یا انتقال غیر مجاز زن به داخل یا خارج کشور به قصد زنا هر چند با رضایت وی باشد در صورتی که به نحو سازمان یافته باشد موجب حبس درجه چهارم و در غیر این صورت موجب حبس درجه پنجم است.

ماده ۴۸- هر کس مرتکب رفتاری گردد که برخلاف مقررات منجر به کشف اجباری حجاب زن شود، به حبس یا جزای نقدی درجه ششم محکوم می شود.

ماده ۴۹- هر کس از طریق سامانه های مخابراتی یا فضای مجازی و مانند آنها بانوان را به صورت عمومی به مهمانی های مختلط، یا سایر اماکن و مراکز فساد یا فحشا دعوت کند، به میانگین حداقل و حداکثر تا حداکثر مجازات مقرر برای تأسیس یا اداره مراکز فساد یا فحشا محکوم خواهد شد.

ماده ۵۰- هر گاه در اماکن عمومی مردی عمداً بدن خود را به بدن زنی بزند یا به هر نحو با وی تماس ایجاد کند به شلاق درجه هشت محکوم می گردد.

مبحث چهارم: جرایم علیه حقوق و تکالیف خانواده

ماده ۵۱- هرگاه زوج بدون عذر موجه زندگی مشترک را به صورت غیر متعارف ترک کند یا همسر خود را از منزل مشترک اخراج کند یا از ورود وی به منزل جلوگیری نماید به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می گردد.

ماده ۵۲- هر گاه مردی به زنی که در علقه زوجیت دیگری است با وعده ازدواج، پیشنهاد طلاق دهد به حبس درجه ششم محکوم می شود.

ماده ۵۳- سوء استفاده از حقوق ناشی از ولایت، قیمومت، وصایت و سرپرستی از طریق وادار کردن زن به ازدواج با طلاق بدون رضایت به هر دلیل از جمله حل و فصل اختلافات مانند ازدواج مبادله ای، ازدواج ناشی از خون بس یا اختلافات خانوادگی، ممنوع است و مرتکب به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه ششم محکوم می شود.

تبصره: چنانچه ولی، قیم، وصی و سرپرست از طریق فرد دیگر یا هر شخصی بدون رابطه ولایت قیمومت، وصایت یا سرپرستی مرتکب جرم موضوع این ماده شود، به مجازات فوق محکوم می شود.

ماده ۵۴- هر کس با اجبار، اکراه، تهدید، فریب، اغفال، تحریک، سوء استفاده از قدرت و تشویق موجب فرار زن از خانه شود، به یکی از مجازات های درجه

هفت محکوم می گردد. در مواردی که محیط خانه موجب خطرات جنسی، جسمی و روانی بوده و تلاش برای خروج زن از خانه به منظور حفاظت از زن در برابر این خطرات باشد، مشمول حکم این ماده نیست.

ماده ۵۵- الزام همسر به تمکین نامشروع جرم است و مرتکب به یکی از مجازات های درجه هفت محکوم می شود.

مبحث پنجم: جرایم علیه حقوق و آزادی های مشروع زن

ماده ۵۶- هرگاه هر یک از کارکنان دستگاه های حکومتی نظیر موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه یا دارندگان کسب و تجارت یا هتل ها یا رستوران ها، کارمند یا کارگر زن با هر نوع رابطه استخدامی را مجبور به داشتن پوشش یا آرایش یا گویش یا رفتار خاصی کنند که مغایر با شأنیت زن ایرانی و حیای زن مسلمان بوده یا از حقوق شرعی و قانونی وی از جمله ازدواج یا بارداری منع کرده یا این موارد را شرط ادامه کار قرار دهد یا از ادای حقوق قانونی وی محروم کند، به محرومیت از حقوق اجتماعی درجه هفت محکوم می گردد. در این مورد در صورت طرح شکایت توسط زن، کارفرما یا مسئول مربوطه تا تعیین تکلیف نهایی توسط دادگاه؛ حق اخراج زن یا تغییر جایگاه و عنوان سازمانی وی را نخواهد داشت. همچنین پس از صدور حکم به نفع زن، کارفرما موظف است امنیت شغلی وی را در محدوده قوانین و مقررات کشور تأمین نماید. استنکاف از این حکم موجب محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش خواهد بود.

ماده ۵۷- مشمولان ماده قبل هرگاه کارمند یا کارگر زن را با حقوق و دستمزدی کمتر از حقوق قانونی مشغول به کار کنند به حبس و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش محکوم خواهد شد.

ماده ۵۸- هرگاه ضابط یا مقام قضایی از زنی که به عنوان متهم یا شاکی یا مطلع به وی رجوع کرده یا دعوت شده است، سوالات یا تحقیقاتی غیر مرتبط با موضوع که منافی حریم خصوصی وی باشد از وی بکند، حسب مورد مقررات مندرج در مواد ۶۳ و ۱۹۶ قانون آیین دادرسی کیفری اعمال می شود.

ماده ۵۹- هر کس زنی را تشویق، ترغیب، تحریک تطمیع یا اکراه به استعمال مواد مخدر، روانگردان، مشروبات الکلی یا وادار به تکدی گری کند به حبس یا شلاق درجه شش و چنانچه موفق به این امر شود به هر دو مجازات محکوم می گردد.

ماده ۶۰- عدم پیگیری، از جمله عدم استماع شکایت زن در مورد جرایم موضوع این قانون موجب مجازات درجه هفت خواهد بود.

ماده ۶۱- چنانچه هر یک از جرایم این فصل مقرون به هر یک از شرایط زیر باشد، حسب مورد مرتکب به بیش از میانگین حداقل و حداکثر مجازات مقرر محکوم می شود:

۱- جرم به صورت سازمان یافته ارتکاب یابد؛

۲- مرتکبان دو نفر یا بیشتر باشند؛

۳- با استفاده از سلاح گرم یا سرد، مهمات، سم یا اقلام و مواد تحت کنترل موضوع ماده ۳ قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیر مجاز مصوب ۱۳۹۰ / ۶ / ۷ صورت گیرد؛

۴- نسبت به بانوان آسیب پذیر همانند بانوان زیر ۱۸ سال، باردار، بیمار، سالمند، کم توان ذهنی یا جسمی، بیخانمان و آواره ارتکاب یابد؛

۵- ارتکاب جرم همراه با تهیه عکس یا ضبط فیلم یا صدا باشد؛

۶- ارتکاب جرم با ربایش بزه دیده همراه باشد؛

۷- جرم توسط کارکنان دستگاه اجرایی که موضوع فعالیت آن دستگاه مربوط به بانوان است و همچنین اعضای تشکل های مردم نهاد که در امور مربوط به بانوان فعالیت می کنند ارتکاب یابد مشروط بر آن که در راستای وظایف شغلی آن ها باشد.

ماده ۶۲- در تمام جرایم موضوع این قانون مرتکب علاوه بر پرداخت دیه وفق مقررات، به معادل ریالی هزینه های متعارف درمان به عنوان جریمه در حق بزه دیده محکوم می شود.

ماده ۶۳- در جرایم موضوع این قانون در صورتی که مرتکب پدر، مادر یا شوهر زن باشد دادگاه می تواند با لحاظ شرایط فردی و خانوادگی مجرم و بزه دیده در مرتبه اول مرتکب را به جای مجازات های فوق به یکی از مجازات های تکمیلی متناسب محکوم کند.

ماده ۶۴- کلیه جرایم مندرج در این قانون به جز جرایم موضوع بند الف ماده ۳۱، بند الف ماده ۳۲، بند الف ماده ۳۳ و مواد ۳۴، ۴۰، ۴۳، ۴۴، ۴۷، ۴۹، ۵۰، ۵۶، ۵۹ این طرح قابل گذشت می باشد.

فصل پنجم: آیین دادرسی

ماده ۶۵- مؤسسات و کلینیک های مددکاری دولتی و غیر دولتی موظف اند علاوه بر اطلاع رسانی جرایم موضوع این قانون به مراجعه کنندگان زن، جرایم غیرقابل گذشت واقع شده موضوع این قانون را فوراً به واحدهای انتظامی یا قضایی محل کتباً گزارش کنند.

ماده ۶۶- کلیه واحدهای قضایی و انتظامی در صورت مراجعه بانوان در شکایت از جرایم موضوع این قانون موظف اند فوراً و خارج از نوبت تشکیل پرونده داده و تحقیق و رسیدگی را آغاز نمایند. در صورتی که متهم، شوهر یا پدر باشد پرونده در ابتدا برای صلح و سازش، در مدت یک ماه برای طی مراحل قضایی حسب مورد به دادگاه یا دادسرا ارسال می گردد.

ماده ۶۷- در صورتی که مجرم امکان تأمین خسارت و دیه بزه دیده را نداشته باشد دولت موظف است هزینه‌های مربوط را از طریق صندوق حمایت از بانوان پرداخت نماید. هزینه‌های فوق در ردیف مستقلی در بودجه سالانه دیده خواهد شد.

تبصره- صندوق موظف است در هر موردی که خسارت را پرداخت نماید، اقدامات لازم را برای بازیافت خسارت برابر ضوابط و مقررات قانونی از مجرم مربوطه انجام دهد.

ماده ۶۸- بانوان زندانی به جز در جرایمی که مطابق آیین نامه سازمان زندان‌ها از مرخصی محروم هستند میتوانند ماهیانه از هفت روز مرخصی از زندان استفاده کنند. مرخصی بانوان جزء مدت زمان حبس ایشان محسوب می‌شود. مدت زمان مرخصی فوق علاوه بر مرخصی است که به علت بیماری یا زایمان دریافت می‌کنند.

ماده ۶۹- بانوان زندانی که به علت محکومیت‌های مالی در جرایم غیر عمد در زندان هستند در دریافت کمک‌های مردمی جهت آزادی در اولویت قرار دارند.

ماده ۷۰- در صورتی که بزه دیده شخصاً یا توسط نماینده قانونی به مراجع انتظامی اعلام شکایت کند. صرف اعلام شکایت برای ارجاع به واحد ویژه تأمین امنیت بانوان و شروع به رسیدگی کافی است و نباید وی را به بیان مسائل خارج از موضوع یا تشریح جزئیات غیرضروری مجبور کرد. همچنین طرح پرسش‌های غیرمرتبط و غیر ضروری و به کاربردن عبارات نامناسب از هر یک از طرفین دعوا، مطلع یا نمایندگان قانونی ایشان ممنوع است. همچنین تحقیق از سوابق بزه دیده ممنوع است. در مورد جرایم منافی عفت، رعایت مقررات قانون مجازات اسلامی در ادله اثبات جرم و آیین دادرسی کیفری در نحوه رسیدگی الزامی است.

ماده ۷۱- در صورتی که در هر مرحله قبل از صدور حکم قطعی، ظن قوی بر تکرار ضرب و جرح، یا آسیب بیشتر نسبت به بزه دیده یا فرزندان او و یا اعمال فشار به بزه دیده برای انصراف از پیگیری شکایت وجود داشته باشد، حسب مورد، مرجع قضایی بنا به تشخیص خود و بر حسب شرایط و شدت خطر و تهدید، یک یا چند دستور حفاظتی - حمایتی زیر را صادر و بلافاصله اجرا خواهد کرد؛

۱- اخذ تعهد به شرح مندرج در ماده بعد.

۲- منع ورود متهم به اقامتگاه یا محل کار بزه دیده برای مدت حداکثر سه ماه .

۳- الزام زوج به تهیه مسکن جداگانه متناسب با شئون زوجه برای مدت حداکثر سه ماه .

۴- الزام متهم به مراجعه برای مشاوره و معالجات ضروری و ارائه گواهی آن .

۵- معرفی و انتقال بزه دیده به خانه‌های اسکان موقت برای مدت معین که می‌تواند به همراه فرزندان باشد.

تبصره ۱- در موارد فوق، سکونت جداگانه و عدم انجام وظایف مربوط به زوجیت از سوی زن، مسقط حق نفقه وی نخواهد بود.

تبصره ۲- عدم اجرای هر یک از دستورهای موضوع این ماده موجب تشدید نوع قرار تأمین خواهد شد. تشدید قرار تأمین موجب انتفای دستور نخواهد شد.

تبصره ۳- در صورت عدم تصریح به زمان، دستور صادر شده تا زمان صدور حکم قطعی معتبر خواهد بود؛ مگر آن که به لحاظ حدوث شرایط جدید، هر یک از طرفین تقاضای اصلاح را بنماید یا مرجع قضایی اصلاح و تغییر دستور صادر شده را ضروری بداند.

ماده ۷۲- هر گاه فردی زنی را به ارتکاب هر یک از جرایم موجب حدود و قصاص و تعزیری درجه شش به بالا تهدید نماید و بیم آن رود که واقعاً مرتکب آن جرم شود. یا فردی که به جهت ارتکاب جرم علیه بانوان محکوم شده است صریحاً نظرش را بر تکرار جرم ابراز کند، دادستان بنا به درخواست شخص تهدید شده، از او می خواهد تعهد کند مرتکب جرم نشده و عندالاقضاء قرار تأمین مناسب از نوع کفالت یا وثیقه را برای حداکثر به مدت دو سال بسپارد. در صورت خودداری مرتکب از سپردن تأمین و یا عدم تعهد، دادستان دستور بازداشت متهم را برای حداکثر یک ماه صادر خواهد کرد. در صورت سپردن قرار تأمین، چنانچه شخص مذکور ظرف دو سال مرتکب جرم منظور شود، موضوع تأمین به نفع دولت ضبط می شود. در غیر این صورت، به او یا قائم مقام قانونی وی مسترد خواهد شد.

تبصره ۱- اعمال مقررات این ماده، مانع از تعقیب متهم به اتهام تهدید نخواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه دستور قضایی موضوع این ماده منجر به بازداشت فرد و یا ضبط مبلغ تأمین شود، ظرف ده روز از تاریخ صدور دستور قابل اعتراض در دادگاه کیفری (۲) خواهد بود.

تبصره ۳- در مواردی که شاکی نسبت به موضوع گذشت کند، دستور قضایی و تضمینات موضوع این ماده لغو می شود.

ماده ۷۳- در پرونده های موضوع این قانون کلیه اطلاعات از قبیل هویت بزه دیده، نشانی، شماره تلفن و نوع خشونت ارتكابی، محرمانه است و اشخاصی که به نحوی به این اطلاعات دسترسی دارند از جمله مراجع قضایی، انتظامی، مراکز بهداشتی، درمانی، مددکاری، وکلا و مشاوران جز در موارد قانونی مجاز به افشای اطلاعات نیستند و در صورت ارتکاب به مجازات جرم افشای اسرار شغلی و حرفه ای محکوم خواهند شد.

ماده ۷۴- در رسیدگی به پرونده ای موضوع این قانون، حضور افرادی غیر از طرفین پرونده و وکلای آنان و نمایندگان تشکل های مردم نهاد موضوع ماده ۶۶ قانون آیین دادرسی کیفری و نیز افرادی که دادگاه حضور آن ها را ضروری بداند، ممنوع است.

ماده ۷۵- به جرایم موضوع این قانون که در صلاحیت دادگاه های کیفری با تعدد قاضی است، حتی المقدور با حضور یک مشاور زن رسیدگی می شود.

ماده ۷۶- در صورت عدم تمکن مالی بزه دیده، مرجع قضایی می تواند پس از احراز مراتب وی را از پرداخت هزینه دادرسی، حق الزحمه کارشناسی و دیگر هزینه ها معاف کند. همچنین در صورت تقاضای بزه دیده و فقدان تمکن مالی دادگاه موظف است وکیل معاضدتی تعیین کند.

ماده ۷۷- در صورتی که زوج دارای دو بار محکومیت قطعی به جرایم موجب حد، قصاص و جنایت عمدی موجب دیه به هر میزان و مجازات های تعزیری تا درجه شش موضوع این قانون نسبت به زوجه باشد، مجدداً مرتکب هر یک از جرایم مذکور علیه وی شود و منجر به صدور حکم قطعی گردد، از مصادیق عسر و حرج زوجه محسوب می شود.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح:

طرح صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است
- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون صحن
- (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:
- با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی
- با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع بیش از یک موضوع
- است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد ماده واحده
- مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

- الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
- می شود
- و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
- دارد.

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

-
- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح/لایحه تقدیمی از نظر اصل ۷۵ قانون اساسی: در قسمت تکالیف دستگاه های اجرایی در طرح صیانت، کرامت و تامین امنیت بانوان به مواردی بر می خوریم که دستگاه اجرایی را مکلف به انجام اموری کرده است که برای انجام آن نیاز مالی وجود دارد مانند ماده ۱۰ که قوه قضاییه مکلف به ایجاد شعب تخصصی بازپرسی و دادگاه برای رسیدگی به پرونده های موضوع این قانون شده است یا در ماده ۱۵ به وزارت کشور تکلیف شده است که به تجهیز اماکن اسکان و تغذیه بانوان کمک کند. این در حالی است که در این طرح محل تامین بار مالی آن ذکر نشده است.

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با قانون اساسی: .

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: ۱. موارد ذکر شده قبل از ماده ۱ در خصوص آیات و روایات باید در مقدمه توجیهی آورده شود.

۲. در ماده ۲ بسیاری از جرائم ارتكابی ممکن است در قالب رفتار غیر عمدی و یا حتی ترک فعل واقع شود؛ بنابراین نباید جرائم موضوع این طرح را به رفتار عمدی محدود کرد. پیشنهاد می شود عبارت «رفتار عمدی» به عبارت «رفتار عمدی یا غیر عمدی اعم از فعل و ترک فعل» تغییر یابد.

۳. در بند ۱ ماده ۵ کلمه «معاونت» به «معاون» تغییر یابد.

۴. در ماده ۶ ماده مورد نظر و مجازاتهای مزبور در قانون رسیدگی به تخلفات اداری باید ذکر گردد.

۵. در بند ۵ ماده ۱۰ بعد از عبارت «ماده ۶۶» کلمه «قانون» اضافه شود.

۶. بسیاری از موارد مطرح شده در فصل سوم این طرح به نوعی سیاست گذاری است و فاقد حکم قانونی می باشد.

۷. در ماده ۱۳ در خصوص بحث پرداخت تفاضل دیه، این موضوع در مواد ۴۲۸ و ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی پیش بینی شده است.

۸. مابه التفاوت دیه موضوع ماده ۱۴ نیز از صندوق تأمین خسارتهای بدنی موضوع ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی قابل پرداخت است و نیازی به تکرار این موضوع در این طرح نیست.

۹. ماده ۱۹ در خصوص پخش رایگان برنامه ها از سوی صدا و سیما و مواد ۲۰ و ۲۱ دارای بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.

۱۰. در ماده ۳۱ مشخص نیست مجازاتهای مذکور علاوه بر مجازاتهای مقرر در قانون مجازات اسلامی است یا اینکه این مجازاتها به منظور تشدید مجازات در نظر گرفته شده است.

۱۱. قصاص موضوع ماده ۳۲ سالبه به انتفاع موضوع است و اجرای آن از سوی زن غیر ممکن است.

۱۲. تبصره ماده ۳۲ مشمول حکم حد زنا می باشد و در نظر گرفتن مجازات تعزیری برای آن فاقد مبنا می باشد.

۱۳. حکم ماده ۳۳، در ماده ۳۷۹ قانون مجازات اسلامی پیش بینی شده است.

۱۴. در ماده ۳۵ بعد از «محرومیت از حقوق اجتماعی درجه هفت» باید عبارت «موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی» اضافه شود.

۱۵. در ماده ۳۶ ترجیحی برای تشدید مجازات توهین به بانوان به نسبت ماده ۶۰۸ قانون مجازات اسلامی وجود ندارد و فاقد مبنا می باشد. همچنین در تبصره این ماده به نظر می رسد کسی که به صورت مکرر خود را تحقیر می کند ریشه در نوعی بیماری روحی دارد که نیاز به درمان داشته و جرم انگاری در این زمینه صحیح به نظر نمی رسد و مغایر سیاست های برنامه

ششم در خصوص حبس‌زدایی است.

۱۶. ماده ۳۷ تکرار ماده ۶۹۷ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی در خصوص نشر اکاذیب است.
۱۷. حکم ماده ۳۸ نیز از طریق ماده ۷۰۰ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی قابل مجازات است و نیازی به تکرار آن نیست.
۱۸. حکم ماده ۴۰ تکرار ماده ۶۱۹ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی است.
۱۹. در ماده ۴۳ مجازات اکراه به قتل برای اکراه‌کننده حبس درجه سه در نظر گرفته شده است درحالی‌که در ماده ۳۷۵ قانون مجازات اسلامی مجازات اکراه‌کننده حبس ابد است.
۲۰. در ماده ۵۳ اصطلاحاتی از قبیل «ازدواج مبادل» و «ازدواج ناشی از خون بس» مبهم است و باید تعریفی از آن ارائه شود.
۲۱. در ماده ۵۵ منظور از «تکمین نامشروع» مشخص نیست.
۲۲. در ماده ۵۶ مواردی از قبیل منع ازدواج یا بارداری از سوی کارفرما با توجه به عدم ذکر چنین مواردی در مفاد قرارداد، عملاً اثبات آن غیرممکن است.
۲۳. در ماده ۵۷ تعیین مجازات برای مواردی که طرفین با رضایت به مبلغی کمتر از حقوقی قانونی قرارداد منعقد می‌کنند، محل ایراد است.
۲۴. ماده ۶۷ دارای بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.
۲۵. در ماده ۷۲ به نظر می‌رسد عبارت «شخص تهدید شده» اشتباه است و عبارت «شخص تهدیدکننده» صحیح است.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

- لازم است.
- لازم نیست.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

سوابق به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب: ۱۳۶۵/۱۲/۱۲

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب: ۱۳۸۳/۰۵/۱۸

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب: ۱۳۵۳/۱۱/۲۹

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون حمایت از حقوق و مسؤولیتهای زنان در عرصه های داخلی و بین المللی مصوب: ۱۳۸۵/۱۱/۱۵

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیر مجاز مصوب: ۱۳۹۰/۰۶/۰۷

بخش های قانون: فصل اول- ماده ۳

عنوان قانون: قانون افزایش پوشش توانبخشی و حمایتی معلولان و زنان سرپرست خانوار توسط سازمان بهزیستی کشور مصوب:

۱۳۸۷/۰۴/۰۵

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون پیشگیری از وقوع جرم مصوب: ۱۳۹۴/۰۶/۲۱

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص مصوب: ۱۳۹۵/۰۶/۰۲

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون مدیریت خدمات کشوری -- منقح ۱۳۹۹/۸/۲۷ مصوب: ۱۳۸۶/۰۷/۰۸

بخش های قانون: فصل اول □- ماده ۵ -

عنوان قانون: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ همه پرسی -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۱۳ مصوب: ۱۳۵۸/۰۹/۱۲

بخش های قانون: فصل اول - اصول کلی-اصل دهم** -فصل سوم-اصل بیستم** -فصل سوم-اصل بیست و یکم** -فصل سوم-اصل بیست و یکم- ۱- ** -فصل سوم-اصل بیست و یکم- ۲- ** -فصل سوم-اصل بیست و یکم- ۳- ** -فصل سوم-اصل بیست و یکم- ۴- ** -فصل سوم-اصل بیست و یکم- ۵- -

عنوان قانون: قانون شهرداری -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۲۵ مصوب: ۱۳۳۴/۰۴/۱۱

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: راهبردها و راهکارهای ارتقای فعالیت های سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (مصوب جلسه ۵۶۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی) -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۲۷ مصوب: ۱۳۸۴/۱۲/۰۷

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۳ مصوب: ۱۳۷۵/۰۳/۰۲

بخش های قانون: کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۳** کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۴** کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۴-ردیف ۱** کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۴-ردیف ۲** کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۵** کتاب پنجم-فصل نوزدهم-ماده ۶۴۷

عنوان قانون: قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۴ مصوب: ۱۳۸۳/۰۲/۲۱

بخش های قانون: فصل اول-ماده ۱** فصل اول-ماده ۱-الف** فصل اول-ماده ۱-ب** فصل اول-ماده ۱-ج** فصل اول-ماده ۱-د** فصل اول-ماده ۱-ه** فصل اول-ماده ۱-و** فصل اول-ماده ۱-ز** فصل اول-ماده ۱-ح** فصل اول-ماده ۱-ط** فصل اول-ماده ۱-ی** فصل اول-ماده ۱-ک** فصل اول-ماده ۱-ل** فصل اول-ماده ۱-تبصره ۱** فصل اول-ماده ۱-تبصره ۲** فصل اول-ماده ۱-تبصره ۳

عنوان قانون: قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب--منقح ۱۳۹۶/۱۱/۵ مصوب: ۱۳۹۵/۱۱/۱۰

بخش های قانون: ماده ۵۷** ماده ۵۷-الف** ماده ۵۷-الف-ردیف ۱** ماده ۵۷-الف-ردیف ۲** ماده ۵۷-الف-ردیف ۳** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۱** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۲** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۳** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۴** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۵** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۶** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۷** ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۸

عنوان قانون: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۰۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۸ مصوب: ۱۳۹۲/۱۲/۰۴

بخش های قانون: بخش دوم-فصل دوم-ماده ۶۳** بخش دوم-فصل سوم-ماده ۶۶** بخش دوم-فصل سوم-ماده ۶۶-تبصره ۱** بخش دوم-فصل سوم-ماده ۶۶-تبصره ۲** بخش دوم-فصل سوم-ماده ۶۶-تبصره ۳** بخش دوم-فصل سوم-ماده ۶۶-تبصره ۴** بخش دوم-فصل ششم-مبحث اول-ماده ۱۹۶

عنوان قانون: قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۰۹/۰۷ -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۸ مصوب: ۱۳۷۲/۰۹/۰۷

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: اساسنامه سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۲۱ مصوب: ۱۳۶۲/۰۷/۲۷

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۶/۱۲/۵ مصوب: ۱۳۹۵/۱۲/۲۱

بخش های قانون: ماده ۲** ماده ۲-ت** بخش ۶-ماده ۲۹** بخش ۶-ماده ۲۹-تبصره ۱** بخش ۶-ماده ۲۹-تبصره ۲** بخش ۶-ماده ۲۹-تبصره ۳** بخش ۱۵-ماده ۷۸** بخش ۱۵-ماده ۸۰** بخش ۱۵-ماده ۸۰-ت** بخش ۱۷-ماده ۱۰۱** بخش ۱۷-ماده ۱۰۱-تبصره ۱** بخش ۱۷-ماده ۱۰۱-تبصره ۲** بخش ۱۷-ماده ۱۰۳** بخش ۱۷-ماده ۱۰۳-تبصره ۱

عنوان قانون: سیاست های کلی خانواده مصوب: ۱۳۹۵/۰۶/۱۳

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون مدنی مصوب ۱۳۱۴/۰۸/۰۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۲/۱۸ مصوب: ۱۳۱۴/۰۸/۰۸

بخش های قانون: جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۲۲** جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۲۲-ردیف ۱** جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۲۲-ردیف ۲** جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۲۲-ردیف ۳** جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰** جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰-ردیف ۱

۱۱۳۰-تبصره**جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰-تبصره-ردیف ۱**جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰-تبصره-ردیف ۲**جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰-تبصره-ردیف ۳**جلد دوم-کتاب هفتم-باب دوم-فصل اول-ماده ۱۱۳۰-تبصره-ردیف ۴**جلد دوم-کتاب دهم-فصل سوم-ماده ۱۲۳۵

عنوان قانون: قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۲/۱۹ مصوب: ۱۳۷۹/۰۹/۲۱

بخش های قانون: کتاب اول-باب دوم-ماده ۳۲**کتاب اول-باب دوم-ماده ۳۲-ردیف ۱**کتاب اول-باب دوم-ماده ۳۲-ردیف ۲

عنوان قانون: قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۲/۲۳ مصوب: ۱۳۶۷/۰۳/۰۳

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۸/۲ مصوب: ۱۳۸۹/۱۰/۱۲

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۸/۲۹ مصوب: ۱۳۹۲/۰۲/۰۱

بخش های قانون: کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷**کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷-الف**کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷-ب**کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷-پ**کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷-ت**کتاب اول-بخش سوم-فصل سوم-ماده ۱۲۷-ت-تبصره ۲

عنوان قانون: قانون جرایم رایانه ای مصوب ۱۳۸۸/۳/۵==منقح ۱۳۹۹/۵/۶ مصوب: ۱۳۸۸/۰۳/۰۵

بخش های قانون: بخش یکم-فصل چهارم-ماده ۱۴**بخش یکم-فصل چهارم-ماده ۱۴-تبصره ۱**بخش یکم-فصل چهارم-ماده ۱۴-تبصره ۲**بخش یکم-فصل چهارم-ماده ۱۴-تبصره ۳**بخش یکم-فصل چهارم-ماده ۱۴-تبصره ۴**بخش یکم-فصل پنجم-ماده ۱۶**بخش یکم-فصل پنجم-ماده ۱۶-تبصره ۱**بخش یکم-فصل پنجم-ماده ۱۷

عنوان قانون: قانون خط مشی کلی و اصول برنامه های سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۱/۰۴/۱۷==منقح ۱۳۹۹/۶/۲۵ مصوب: ۱۳۶۱/۰۴/۱۷

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: رأی وحدت رویه شماره ۷۷۷ هیأت عمومی دیوان عالی کشور در خصوص تکلیف صندوق تأمین خسارت های

بدنی به پرداخت مابه التفاوت دیه کلیه جنایات علیه زنان اعم از نفس یا اعضاء مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۳۱ == منقح ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوب:
۱۳۹۸/۰۲/۳۱

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: سیاستها و راهبردهای ارتقای سلامت زنان (مصوب جلسه ۶۱۳ مورخ ۸ / ۸ / ۱۳۸۶ شورای عالی انقلاب
فرهنگی) == منقح ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوب: ۱۳۸۶/۰۸/۰۸

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: سیاستهای بهبود وضع گذران اوقات فراغت زنان و دختران (مصوب جلسه ۵۱۳ مورخ ۲۰ / ۱۲ / ۱۳۸۱ شورای عالی
انقلاب فرهنگی) == منقح ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوب: ۱۳۸۱/۱۲/۲۰

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: اصول و مبانی سیاستهای تحقیقاتی مسائل زنان (مصوب جلسه ۴۷۶ مورخ ۰۹ / ۱۲ / ۱۳۷۹ شورای عالی انقلاب
فرهنگی) == منقح ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوب: ۱۳۷۹/۱۲/۰۹

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: سیاستهای ارتقاء مشارکت زنان در آموزش عالی (مصوب جلسه ۵۷۰ مورخ ۲۶ / ۷ / ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب
فرهنگی) == منقح ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوب: ۱۳۸۴/۰۷/۲۶

بخش های قانون: همه متن